

Geçtiğimiz Ayda Hukuki Gelişmeler (Şubat 2024)

Vergi Hukuku Mevzuatında Gelişmeler

- Gelir İdaresi Başkanlığı'nın ("GİB") resmi internet sitesinde 01.02.2024 tarihinde, [Kazançları Basit Usulde Tespit Edilen Mükelleflere Gelir Vergisi İstisnası Rehberi](#) yayımlandı. Rehber kapsamında:
 - Basit usulde ticari kazancın tespiti,
 - Basit usulde tespit olunan kazançlarda gelir vergisi istisnası,
 - Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflere sağlanan avantaj ve kolaylıklar,
 - Basit usule tabi olmanın genel ve özel şartları,
 - Basit usulden yararlanamayacak olanlar,
 - Kazançları basit usulde tespit olunan mükelleflerde Defter-Beyan Sistemi, gibi konularda ayrıntılı bilgilere ve örneklere yer verilmiştir.
- GİB 02.02.2024 tarihli Resmi Gazete'de Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ (Sıra No: 559) yayınlandı. Yayınlanan tebliğ kapsamında borsada rayici olmayan yabancı paraların Vergi Usul Kanunu gereğince 2023 yılı için yapılacak yeniden değerlemelerine esas alınacak kurlar tespit edilmiştir. ([GİB tarafından yayınlanan 02.02.2024 tarihli ve 32448 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ \(Sıra No: 559\)](#))
- GİB tarafından 10.02.2024 tarihli Resmi Gazete'de Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 50) yayınlandı. Konuya dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıyı](#) kullanarak erişebilirsiniz. Yayınlanan tebliğ kapsamında aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:
 - Kısmi tevkifat uygulamasındaki tevkifat uygulama sınırında değişikliğe gidilmiştir.
 - Tevkifata tabi tutulan katma değer vergisinin indirim usulünde değişikliğe gidilmiştir.
 - Kısmi tevkifat uygulamasına tabi hizmetlerin kapsamı genişletilmiştir. ([GİB tarafından yayınlanan 10.02.2024 tarihli 32456 sayılı Resmi](#)

[Gazete’de yayınlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Seri No: 50\)\)](#)

- GİB tarafından 16.02.2024 tarihli Resmi Gazete’de İhracat ve Diğer Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 1) yayınlandı. Yayınlanan tebliğ kapsamında 7491 sayılı kanun ile Damga Vergisi Kanunu ve Harçlar Kanunu’nda yapılan değişiklikler açıklanmış ve değişikliklerin uygulanma tarihi netleştirilmiştir. Konuya dair detaylı açıklamalarımız için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz. ([GİB tarafından 16.02.2024 tarihli ve 32462 sayılı İhracat ve Diğer Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Seri No: 1\)\)](#))
- GİB’in resmi internet sitesinde 20.02.2024 tarihinde, [Hazır Beyan Sistemi Broşürü](#) yayımlandı. Broşür kapsamında; beyana tabi gelirleri sadece gayrimenkul sermaye iradı (kira geliri), ücret, menkul sermaye iradı, diğer kazanç ve iratlardan ibaret olan mükelleflerin beyannamelerinin ne şekilde verilebileceğine dair açıklamalara yer verilmiştir.
- GİB’in resmi internet sitesinde 20.02.2024 tarihinde, [Diğer Kazanç ve İratların Vergilendirilmesi Rehberi](#) yayımlandı. Rehber kapsamında, mükelleflerin değer artış kazançları ve arızı kazançlar için yıllık gelir vergisi beyannamesi verirken faydalanması amaçlanmıştır.
 - Rehberde değer artış kazançlarının ve arızı kazançların kapsamı, beyannamenin verilme zamanı ve şekli, uygulanacak vergi tarifesi, verginin ödeme zamanı ve şekli gibi hususlar ayrıntılı olarak açıklanmıştır.
- GİB’in resmi internet sitesinde 20.02.2024 tarihinde, [Gayrimenkullerin 5 Yıl İçinde Elden Çıkarılmasında Gelir Vergisi Beyanı Broşürü ve İnfografik](#) yayımlandı. Mükelleflerce yapılan gayrimenkul alım-satımında, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu açısından vergisel yükümlülüklerin bilinmesi ve yükümlülüklerin yerine getirilmesinde faydalanılması amacıyla söz konusu broşür yayınlanmıştır.
 - Yayınlanan broşür ve infografik kapsamında iktisap tarihinden itibaren 5 yıl içinde gayrimenkullerini elden kişilerin elde ettikleri kazanç üzerinden gelir vergisi ödemeleri gerektiği, iktisap tarihi olarak gayrimenkulün tapuya tescil tarihinin, tescilden önce kullanılmaya başlandıysa fiili kullanma tarihinin esas alınacağı, 2023 yılı için istisna tutarının 55.000 TL olduğu ve bu tutarın üzerinde elde edilen gelirin vergilendirileceği açıklanmıştır.

- GİB'in resmi internet sitesinde 20.02.2024 tarihinde, [Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması Hakkında Vergi Usul Kanunu Sirküleri](#) yayımlandı. Sirküler kapsamında enflasyon düzetme işlemlerinde kullanılacak ortalama ticari kredi faiz oranlarının nasıl belirleneceği açıklanmış ve nasıl uygulanacağına dair örneklere yer verilmiştir.
- GİB'in resmi internet sitesinde 21.02.2024 tarihinde, [Menkul Sermaye İradı Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi ve İnfografik](#) yayımlandı. Yayınlanan broşür ve infografik ile menkul sermaye iradı elde eden mükelleflerin gelir vergisi beyannamesi verirken faydalanmaları amaçlanmıştır.
- GİB'in resmi internet sitesinde 21.02.2024 tarihinde, [Elektronik Defter Genel Tebliği \(Sıra No:1\)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı](#) yayımlandı.
- GİB'in resmi internet sitesinde 22.02.2024 tarihinde, [Gelir Vergisi Beyannamesinde İndirilecek Eğitim ve Sağlık Harcamaları Broşürü ve İnfografik](#) yayımlandı. Yayınlanan broşür ve infografik ile menkul sermaye iradı elde eden mükelleflerin gelir vergisi beyannamesi verirken faydalanmaları amaçlanmıştır.
- GİB'in resmi internet sitesinde 22.02.2024 tarihinde [Vergi Mevzuatı Yönünden Bağış ve Yardımlar Rehberi ve İnfografik](#) yayımlandı. İlgili rehberde gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirilecek bağış ve yardımlara yer verilmiştir. İnfografikte ise %5'lik sınırlamaya tabi yardım ve bağışlar ile herhangi bir sınıra tabi olmayan bağış ve yardımlar gösterilmiştir.
- GİB'in resmi internet sitesinde 23.02.2024 tarihinde [Kira Geliri Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi ve İnfografik](#) yayımlandı. Yayınlanan rehberde Gelir Vergisi Kanunu 70. Madde uyarınca belirtilen malların mülkiyet, irtifak ve intifa hakkı sahiplerinin elde ettiği kira gelirlerinin nasıl beyan edileceği açıklanmıştır.
- GİB'in resmi internet sitesinde 27.02.2024 tarihinde [Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi](#) yayımlandı. Yayınlanan rehberde ticari kazancın tespiti, kazancın tespitinde indirilecek giderlerin neler olduğu, ticari kazanç elde edenlerin nasıl beyanname vereceğine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.
- GİB'in resmi internet sitesinde 27.02.2024 tarihinde [Zirai Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi](#) yayımlandı. Yayınlanan rehberde zirai kazancın tespiti, kazancın tespitinde indirilecek giderlerin neler olduğu, zirai kazanç elde edenlerin nasıl beyanname vereceğine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.
- GİB'in resmi internet sitesinde 27.02.2024 tarihinde [Serbest Meslek Kazancı Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi](#) yayımlandı. Yayınlanan rehberde

serbest meslek kazancın tespiti, kazancın tespitinde indirilecek giderlerin neler olduğu, serbest meslek kazancı elde edenlerin nasıl beyanname vereceğine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

- GİB'in resmi internet sitesinde 28.02.2024 tarihinde [Ücret Geliri Edenler İçin Vergi Rehberi ve İnfografik](#) yayımlandı. Yayımlanan rehberde tevkifata tabi olup tek işverenden veya birden fazla işverenden elde edilen ücret gelirlerinin beyanı ile tevkif suretiyle vergilendirilmemiş ücret gelirlerinin beyanının ne şekilde yapılacağı açıklanmıştır.
- GİB'in resmi internet sitesinde 29.02.2024 tarihinde [G.V.K. Geçici 67'inci Madde Uygulaması İle İlgili Olarak Gerçek Kişilere Yönelik Vergi Rehberi](#) yayımlandı. Yayımlanan rehberde gerçek kişi olan mükelleflerin yıllık gelir vergisi beyannamesini nasıl düzenleyecekleri açıklanmıştır.

Vergi Hukukunda Yargı Kararları

Vergi hukuku alanında önemli gördüğümüz yargı kararı aşağıda özetlenmiştir:

Danıştay 9. Dairesi E. 2022/1472, K. 2023/2312 sayılı 14.06.2023 tarihli kararı kapsamında, daire yeminli mali müşavirlerden farklı olarak "tasdik" görev ve yetkisi bulunmayan serbest muhasebecilerin, tasdik yetkisinin gereği olan "inceleme" ve "bilgi isteme" yetkileri de bulunmadığından, olmayan bu yetkilerini kullanmadıklarından bahisle sorumlu tutulmalarının mümkün olmadığına hükmetti.

- Somut olayda yeminli mali müşavir olan davacıya serbest muhasebecisi olduğu şirketin vergi borçlarının, şirketten tahsil edilememesinden dolayı müteselsilen sorumlu tutulacağı gerekçesiyle ödeme emri düzenlenmiştir. Söz konusu mali müşavir ödeme emirlerinin iptali istemiyle Vergi Mahkemesinde dava açmıştır.
- İlk derece mahkemesi, yeminli mali müşavirlerden farklı olarak "tasdik" görev ve yetkisi bulunmayan serbest muhasebecilerin, tasdik yetkisinin gereği olan "inceleme" ve "bilgi isteme" yetkileri de bulunmadığından, olmayan bu yetkilerini kullanmadıklarından bahisle sorumlu tutulmalarının mümkün olmadığına karar vermiştir. Sonuç olarak ödeme emirlerinin iptaline karar vermiştir.
- Verilen karar üzerine istinaf merciiine başvurulmuş, istinaf mercii verilen kararı usule ve hukuka uygun bularak istinaf başvurusunu reddetmiştir. Davalı tarafça bu defa temyiz isteminde bulunulmuş, Danıştay 9. Dairesi de verilen kararı onamıştır.

Diğer Hukuk Alanlarında

Önemli Mevzuat Değişiklikleri ve Yargı Kararları

- Anayasa Mahkemesi (“AYM”), gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet Savcının yazılı emriyle arama yapıldığı sırada ihtiyar heyetinden veya komşulardan iki kişi bulunması gerekirken mahalle muhtarının bulunmasını özel hayatın gizliliği ve konut dokunulmazlığının ihlali olarak değerlendirdi.
 - Söz konusu kararda AYM, uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanımı ve ticareti yönünde gelen ihbar üzerine Cumhuriyet Savcısı tarafından verilen yazılı emir ile kolluk görevlileri tarafından yapılan aramada sadece mahalle muhtarının imzasının olmasını aynı zamanda mahalle muhtarının arama sırasında mevcut olmayıp arama bittikten sonra geldiğinin anlaşıldığı, CMK da yer alan o yer ihtiyar heyetinden veya komşulardan iki kişi bulunması tanımında mahalle muhtarının girmediği gerekçesiyle yapılan hukuka uygun olmadığına, özel hayatın gizliliği ve konut dokunulmazlığının ihlaline hükmetmiştir.
 - Yapılan arama sonucunun mahkeme kararında esas alınarak başvurucuya mahkumiyet kararı verilmesinde, hukuka aykırı elde edilen delilin mahkeme kararına esas alınmayacağı gerekçesiyle adil yargılanma hakkının ihlaline karar verilmiştir. ([AYM'nin 02.02.2024 tarihli ve 32448 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 2019/21704 Başvuru Numaralı ve 20.09.2023 tarihli kararı](#))
- Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, arabuluculuk anlaşmama tutanağı kapsamındaki alacakların tahsili amacıyla açılan alacak davasının hukuki yarar yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmesinden sonra, aynı alacaklara ilişkin olarak açılacak itirazın iptali davasından önce yeniden dava şartı arabuluculuğa başvurulmasına gerek olmadığına hükmetti. Yargıtay, somut uyuşmazlıkta ilk derece mahkemesinin dava şartı yokluğundan verilen davanın usulden reddi kararının kanun yararına bozulmasına karar vermiştir. Konuya dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıyı](#) kullanarak erişebilirsiniz. ([Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 10.02.2024 tarihli ve 32456 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan E. 2023/17941, K. 2023/17336 sayılı ve 20.11.2023 tarihli kararı](#))
- Kamuoyunda 8. Yargı paketi olarak bilinen, Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 659 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 16.02.2024 tarihinde TBMM Başkanlığına sunuldu.
 - Kanun değişikliği ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 2004 sayılı İcra İflas Kanunu, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ve 6384 sayılı

Kanun kapsamında kurulan Tazminat Komisyonu'nun görev alanı başta olmak üzere pek çok alanda önemli değişiklikler öngörülmektedir.

- Kanun teklifinin gerekçesi incelendiği zaman temel amacın, özellikle yargıda yaşanan gecikmelerin engellenmeye çalışıldığı, yargı alanında uygulanan sürelerin yeknesaklaştırılmaya çalışıldığı, son dönemlerde AYM'nin vermiş olduğu iptal kararlarına uyum sağlanması amacıyla gerekli kanuni düzenlemelerin yapılmasının ve adalet hizmetlerine daha etkin erişim sağlanmasının hedeflendiği görülmektedir. Kanun teklifine [bağlantıyı](#) kullanarak erişebilirsiniz. Kanun teklifinin detaylarına dair çalışmamıza [bağlantıyı](#) kullanarak erişebilirsiniz.
- AYM, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m. 217/A'da yer alan “*halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma*” suçunun iptali istemiyle açılan davada hükmün ölçülü, elverişli ve meşru bir amaca yönelik olduğunu belirterek iptal istemini reddetmiştir.
 - Karara konu başvuruda, “*halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma suçu*” hükmünün kendi içerisinde belirsiz tanımlamalar içermesi ve uygulayıcılar açısından keyfi olarak kullanılabilir nitelikte olması ve ifade özgürlüğüne yönelik ölçsüz sınırlama teşkil ettiği iddiasıyla kuralın iptali istenmiştir.
 - AYM, gerçeğe aykırı bir bilginin kamu barışını bozmaya elverişli bir şekilde yayılmasının kamusal menfaatleri tehlikeye atabileceği dikkate alındığında getirilen düzenlemenin zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşılamaya yönelik olduğunu belirtmiştir. Kuralı elverişlilik yönünden değerlendiren AYM; sırf halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak amacıyla, ülkenin kamusal menfaatleri ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilginin kamu barışını bozmaya elverişli şekilde alenen yayılmasının yaptırıma bağlanmasının caydırıcı bir etki meydana getireceğini gözetmiş ve kuralı elverişli olarak değerlendirmiştir. Kural ölçülülük yönünden değerlendirildiğinde ise suçun temel şekli için öngörülen yaptırımın türü ve miktarı, suçun nitelikli hallerinin tehlike düzeyi dikkate alınarak belirlenen artırım oranı, verilen hükme karşı ilgililerin istinaf ve temyiz kanun yollarına başvurma imkanının bulunduğu gözetildiğinde kuralın öngördüğü sınırlamanın orantılılık ilkesiyle çelişmediği sonucuna varmıştır. Karar ile ilgili detaylı açıklamalarımıza [bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz. ([AYM'nin 23.02.2024 tarihli ve 32469 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan E. 2022/129, K. 2023/189 sayılı ve 08.11.2023 tarihli kararı](#))
- Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 28.02.2024 tarihli ve 32474 sayılı Resmi Gazete'de Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2024-32/69) yayımlandı.

- Yayınlanan tebliğ kapsamında, Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri bazı menkul satış sözleşmelerindeki sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları halinde, ödemeyi dövizle yapma imkanı getirilmiştir. Konu ile ilgili detaylı açıklamalara [bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz. [\(28.02.2024 tarihli ve 32474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ \(Tebliğ No: 2008-32/34\)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Tebliğ No: 2024-32/69\)](#)
- AYM, Yargıtay’ın aynı dairesi tarafından aynı konuyu ele alan istikrar kazanmış emsal kararları olmasına rağmen önüne gelen bir uyuşmazlıkta hiçbir gerekçe göstermeksizin emsal kararların tam aksi yönde hüküm kurulmasının hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik açısından tehlike oluşturduğuna ve hakkaniyete uygun yargılanma hakkını ihlal ettiğine karar vermiştir.
 - AYM’nin 28.02.2024 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan kararında, Yargıtay 13. Hukuk Dairesinin sözleşmeye aykırılığın tek başına manevi tazminata hükmedilmesine sebebiyet vermeyeceğine ancak sözleşmeye aykırılığın kişilik haklarının ihlali durumunda manevi tazminata hükmedilebileceğine ilişkin yerleşik içtihatı bulunmasına rağmen başvuruya konu davada gerekçe göstermeden emsal kararlara aykırı bir hüküm kurmasının hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlali olduğuna hükmetti. AYM, yerleşmiş içtihatların bulunmasına rağmen herhangi bir gerekçe göstermeksizin uyuşmazlık konusu hakkında aksi yönde karar verilmesinin hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlali olduğuna hükmetti. Konuya dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıyı](#) kullanarak erişebilirsiniz. [\(AYM’nin 28.02.2024 tarihli ve 32474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2019/22055 Başvuru numaralı 15.11.2023 tarihli kararı\)](#)

Hazırlayanlar:

Av. Doğa Can Altınözlü

Stj. Av. Aleyna Kutlu